

Avdelningen för Energiberedskap

Energiberedskapsklivet – Skydd av pumpstationer inom värme/kyla och renovering av värmepannor

Statens energimyndighet (Energimyndigheten) utlyser ekonomiskt stöd inom ramen för Energiberedskapsklivet. Denna utlysning riktar sig till målgruppen kraft- och fjärrvärmebolag för investeringar inom förstärkt skydd av pumpstationer för fjärrvärme- och/eller kyladistribution samt investeringar för renovering av befintliga värmepannor. Stödet lämnas till energiberedskapsåtgärder för att stärka samhällets förmåga att motstå allvarliga störningar i energiförsörjningen vid höjd beredskap eller fredstida krissituationer. Åtgärderna ska syfta till att utveckla och stärka det civila försvaret och därmed bidra till en högre samlad förmåga inom totalförsvaret.

Observera att utlysningen består av två delområden och det går att göra en ansökan per delområde.

Innehåll

1. Om utlysningen och stödets utformning	3
2. Viktiga datum	5
3. Vem kan söka?	5
4. Bedömning och urval av ansökan	5
5. Detta ska finnas med i er ansökan	7
6. Så här ansöker ni	7
7. Så mycket stöd kan ett projekt få	8
8. Vad händer efter inskickad ansökan	8
9. Om ni har frågor	11
Bilagor	11

1. Om utlysningen och stödets utformning

Utlysningen riktar sig till kraft- och fjärrvärmebolag som vill genomföra åtgärder i form av investeringar som stärker samhällets förmåga att motstå allvarliga störningar i energiförsörjningen vid höjd beredskap eller fredstida krissituationer. För denna utlysning får kraft- och fjärrvärmebolag använda stödet till dessa två delområden:

Delområde 1 – Förstärkt skydd av pumpstationer för fjärrvärme- och/eller kyladistribution

- *Åtgärd:* Förstärkt fysiskt skydd av systemmässigt viktiga pumpstationer för fjärrvärme och/eller kyladistribution
- *Förmåga:* Ökad leveranssäkerhet under fredstida kriser och höjd beredskap för värme- och kyladistribution vid anläggningar som producerar fjärrvärme genom förstärkt fysiskt skydd av systemmässigt viktiga pumpstationer.

Delområde 2 – Renovering av befintliga värmepannor

- *Åtgärd:* Renovering av befintliga värmepannor som antingen redan är uttagna ur drift eller på gång att tas ur bruk i syfte att kunna nyttjas som reservpannor vid anläggningar som producerar fjärrvärme.
- *Förmåga:* Stärkt förmåga att upprätthålla värmeproduktion till fjärrvärmenätet med hjälp av renoverad reservpanna vid störningar i fjärrvärmeproduktionsanläggningar under fredstida kriser och höjd beredskap.

Om ni avser att ansöka om stöd inom båda delområden ska ni lämna in två separata ansökningar då utlysningen avser en ansökan per delområde. Se mer om ansökan i avsnitt 5.

Syfte och mål med utlysningen

Programmet Energiberedskapsklivet är en del av Energimyndighetens bredare arbete med att stärka det civila försvaret i Sverige. Syftet med Energiberedskapsklivet är att stärka energiberedskapen vilket ökar Sveriges samlade totalförsvarsförmåga.

Genom programmet ger Energimyndigheten finansiellt stöd till investeringar för att realisera olika åtgärder för att stärka särskilda förmågor som höjer energiberedskapen hos företag. Med andra ord är åtgärden den investering som genomförs för att en särskild beredskapsförmåga ska uppkomma. Denna utlysning är en del av Energiberedskapsklivets finansiella stödgivning och ska därmed bidra till måluppfyllelsen för programmet.

Målet är att programmet på kort sikt ska leda till att statliga anslag för ökad energiberedskap använts på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Detta genom att investeringsstödet till aktörer stärker Sveriges energiberedskap genom att trygga

förmågor som upprätthåller samhällets energiförsörjning. Investeringarna ska bidra till att begränsa negativa konsekvenser på grund av störningar och avbrott i energiförsörjningen i fredstida krissituationer eller vid höjd beredskap.

Stödet finansierar inte åtgärder som företag ska genomföra enligt gällande författningar, dvs. bindande rättsregler såsom lagar, förordningar eller föreskrifter, eller villkor i tillstånd. Programmet ska inte heller ge stöd till sådant som finansieras av annat offentligt stöd eller för åtgärder som aktörer kan genomföra på kommersiella grunder.

Tillgänglig budget för utlysningen

Utlisningen avser stöd i form av bidrag. Energimyndigheten kan inom alla stöd inom Energiberedskapsklivet 2026 totalt sett bevilja ca 790 miljoner kronor i stöd, varav stöd inom området värme/kyla utgör 60 miljoner kronor eller mer. Budgeten fördelas över flera år och varierar över åren samt mellan projekten.

Utformning av stödet

Det mest centrala för att vara berättigad kostnadsersättning inom Energiberedskapsklivet är att de sökande åtar sig att upprätthålla en *förmåga* i **minst 10 år** för att ej bli återbetalningsskyldig. Förmågan är en starkt beredskapsförmåga som i denna utlysning realiserar av en *åtgärd* som är det enda den sökande kan ansöka om medel för.

För att bli beviljad stöd inom Energiberedskapsklivet åtar sig sökande att dels genomföra en åtgärd, dels upprätthålla en förmåga. Ett projekt består av två delar med olika tidsperioder. Åtgärd avser den period då den planerade insatsen genomförs, vilket exempelvis kan vara tre år. Förmåga avser den effekt eller kapacitet som åtgärden ska bidra till att skapa och upprätthålla, och som ska bestå under minst tio år. Den sökande förväntas under hela denna period uppfylla sina åtaganden gentemot Energimyndigheten och säkerställa att den uppbyggda förmågan bibehålls. Se fortsatt kapitel 8 för beskrivning av de redovisningskrav som ett beviljat projekt medför.

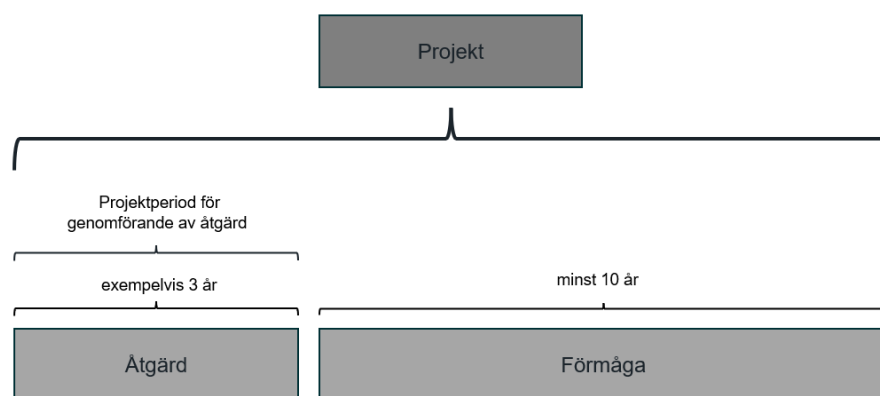

Bild 1. Typexempel på hur länge ett beviljat projekt pågår och hur länge sökande därmed förväntas ha åtaganden mot Energimyndigheten.

2. Viktiga datum

Tidplan för inlämning av ansökan, samt ramar för genomförande av åtgärd:

- Period för inlämning av ansökan: 2026-09-03 - 2026-09-30
- Projektperiod för genomförande av åtgärd:
 - Tidigast start: 2026-12-01
 - Senast slut: 2029-12-31

Utifrån ansökans utformning kommer sedan slutliga projektperioden för genomförande av åtgärden framgå av beslut om stöd.

Om stöd beviljas börjar tiden för att upprätthålla förmågan löpa efter att projektperioden för genomförande av åtgärden är slut. Tiden för upprätthållande av förmåga kommer att framgå av beslut om stöd, men avser:

För delområde 1 – Skydd av pumpstationer: 10 år.

För delområde 2 - Renovering av befintlig värmepanna: Kan det vid bifall av ansökan om stöd tillkomma särskilda villkor i beslutet om stöd gällande tid för upprätthållandet av förmågan som överstiger 10 år. För detta delområde utgör investeringens avskrivningstid en grund för beräkning av tiden för upprätthållandet av förmågan.

3. Vem kan söka?

Energimyndigheten vänder sig i denna utlysning till kraft- och fjärrvärmebolag som kan bidra till utlysningens syfte samt uppfyller utlysningens bedömnings- och urvalskriterier.

Energimyndigheten bedriver ett aktivt arbete för att öka jämställdheten i den egna verksamheten och inom energisektorn. Utgångspunkten för Energimyndigheten är att en hållbar energiomställning endast kan åstadkommas om män och kvinnor har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Energimyndigheten uppmanar därför sökande att beakta dessa frågor vid sammansättningen av projektgruppen samt genom hela projektets genomförande.

4. Bedömning och urval av ansökan

Bedömning och urval av ansökningar kommer att ske samlat utifrån förutsättningarna enligt förordning (2026:235) om statligt stöd för energiberedskapsåtgärder samt bedömningskriterierna för denna utlysning. Ansökningar om stöd bedöms utifrån nedanstående kriterier.

Bedömningskriterier (för samtliga åtgärder + förmågor)

- I vilken grad är projektets genomförande relevant och i enlighet med Energiberedskapsklivets syfte och mål samt ligger i linje med den åtgärd och förmåga utlysningen omfattar?
- I vilken grad är projektets budget och resursåtgång väl avvägda och förenliga med principen om god hushållning med statliga medel?
- Energimyndighetens egen bedömning av projektets nytta för totalförsvaret.
- Projekt med kort genomförandetid för att få åtgärden på plats premieras (datum för projektperiodens slut). Genomförd åtgärd innebär att åtgärden ska vara levererad, installerad och driftklar så att förmågan finns på plats.
- Relevant geografisk placering av åtgärd och förmåga, ansökningar som gäller Västra Götalands län kommer att prioriteras.

Bedömnings- och urvalskriterier som endast avser åtgärden renovering av befintliga värmepannor:

- I vilken grad drivs pannan med bränsle med hög energitäthet och lång lagringsbarhet?

Obligatoriska kriterier (formalia)

- Företaget måste vara godkänt för F-skatt eller, i fråga om utländska företagare och företag, ha ett intyg eller en annan handling som visar att företagaren eller företaget genomgår motsvarande kontroll i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland.
- Den sökande ska vara införstått med Energiberedskapsklivets villkorsbilaga (*Bilaga 1. Allmänna villkor för Energiberedskapsklivet*), samt vara medvetna om att de söker stöd under denna villkorsbilaga.
- Åtgärden ska öka motståndskraft och uthållighet för viss verksamhet som allmänheten har ett behov av under långvariga kriser eller händelser i höjd beredskap.

Stöd får inte lämnas för en åtgärd:

- som ett företag är skyldig att genomföra enligt elberedskapslagen (1997:288) eller någon annan författning.
- som ett företag kan genomföra på kommersiella grunder, eller det har beviljats annat offentligt stöd för.
- där företaget är i likvidation, försatt i konkurs eller genomgår företagsrekonstruktion.
- där företaget har skatte- eller avgiftsskulder eller andra skulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten och som vid indrivning handläggs som allmänt mål.
- där företaget har en skuld som inte har betalats i rätt tid och som avser återkrav av stöd som har lämnats av Energimyndigheten.

Energimyndigheten kan komma att begära att den sökande lämnar in en komplettering av ansökan om Energimyndigheten finner skäl för det.

5. Detta ska finnas med i er ansökan

Var noga när ni skriver er ansökan och bifoga relevant material. Följande ska finnas med i er ansökan:

- **Bifoga ansökningsbilaga.** Bilagan som innehåller ansökningsfrågor ska fyllas i och bifogas i ansökningsformuläret på Mina sidor. Se *Bilaga 2. Ansökningsbilaga*.
- **Uppgifter om huvudstödmottagare.** Organisationsnummer, plus- eller bankgironummer samt betalningsreferens.
- **Vald utlysning.** Vilken utlysning ni ansöker inom. På Mina sidor heter denna utlysning ”Energiberedskapsklivet – Skydd av pumpstationer inom värme/kyla och renovering av värmepannor”.
- **Valda delområden.** Kryssa i det delområde som ansökan avser, 1. Förstärkt skydd av pumpstation eller, 2. Renovering av befintlig värmepanna. Observera att ni endast ska ansöka om ett delområde per ansökan. Avser ni ansöka om båda delområdena ska ni skicka in en ansökan per delområde.
- **Projektuppgifter.** Tilltänkt projektperiod för genomförandet av åtgärden samt projekttitel.
- **Finansiering.** Ifylld budget per år samt tillhörande beskrivningar av vad kostnaderna ska gå till.

Öppen information och offentlighetsprincipen

Enbart öppen information ska skickas in via Mina sidor. Tänk på att allt ni skickar in till Energimyndigheten blir allmänna handlingar och kan komma att lämnas ut om någon begär att få ta del handlingarna enligt offentlighetsprincipen, som framgår av tryckfrihetsförordningen. Huvudregel för allmänna handlingar är offentlighet, vilket innebär att om det inte finns en tillämplig sekretessbestämmelse ska den begärda handlingen lämnas ut.

6. Så här ansöker ni

Ansökan lämnas i första hand in via Energimyndighetens Mina sidor. Följ dessa steg för att fylla i er ansökan samt underlätta handläggningen av er ansökan:

- Använd e-tjänsten ”Energiberedskapsklivet” på Mina sidor.
- Börja med att ansöka om behörighet för att företräda huvudstödmottagaren för Energiberedskapsklivet. Se *Bilaga 3. Guide ansökan om stöd* för instruktion till detta. Ansök om behörighet i god tid, eftersom det kan ta ett par dagar att få behörigheten.

- När behörigheten är godkänd har du tillgång till ansökningsformuläret.
- Se *Bilaga 3. Guide ansökan om stöd* för mer detaljerad information om hur du fyller i formuläret korrekt på Mina sidor.

Lämna in ansökan senast 2026-09-30 kl. 23:59. Energimyndigheten lämnar support fram till 16:00 samma dag som utlysningen stänger. Ansökningar ska inkomma elektroniskt via Energimyndighetens ansökningssystem Mina sidor.

7. Så mycket stöd kan ett projekt få

Ansökan om stöd inom utlysningen sker i konkurrens. Stödets storlek baseras på inkomna uppgifter i ansökan, bedömning och urval av ansökningarna samt tillgängliga medel inom utlysningen.

Alla kostnader i projektet ska vara faktiska och reviderbara, vilket innebär att de ska särredovisas i bokföring. För utförligare information om beräkning av ersättning, godkända kostnader samt godkända indirekta kostnader (overhead), se *Bilaga 1. Allmänna villkor för Energiberedskapsklivet*.

Nettokostnadsbaserad ersättning

Det som sökande kan få stöd för är den nettokostnadsbaserade ersättningen. Det innebär att ersättningen inte får överstiga nettokostnaden för att täcka kostnaderna för att genomföra den åtgärd för vilket stöd söks. Om upprätthållandet av den förmåga åtgärden ger upphov till samtidigt leder till intäkter eller andra kommersiella fördelar ska dessa dras av från kostnaderna innan ersättningen beräknas.

Utbetalning av stödet

En förutsättning för att stödet ska kunna betalas ut är att ni har angett ett bank- eller plusgironummer. Kontot ska vara kopplat till samma organisationsnummer som det företag som beviljas stödet.

Vid bifall av ansökan kommer utbetalningsplanen att framgå av ert beslut om stöd. Utbetalningar sker i regel efter att kostnaderna är upparbetade och redovisning godkänts. Förskott om maximalt 30 % av stödet får betalas ut om särskilda skäl föreligger. Observera att utbetalningsplanerna kan variera mellan projekt och baseras bland annat på projektets längd och den kreditkontroll som Energimyndigheten genomför av varje stödmottagare.

8. Vad händer efter inskickad ansökan

Ansökningarna handläggs och bedöms samlat och ingen prioritering görs avseende när under ansökningsperioden ansökan inkom. Kommunikation under handläggningen av er ansökan kommer främst att ske genom Mina sidor.

Energimyndigheten fattar beslut om er ansökan. Ni får därefter ett besked av Energimyndigheten om vilket beslut som fattats. Utbetalning av stödet sker enligt den utbetalningsplan som finns i ert beslut om stöd.

Om ni beviljas stöd ska ni följa det som står i förordning (2026:235) om statligt stöd för energiberedskapsåtgärder, de allmänna villkoren för Energiberedskapsklivet samt det som kommer stå i beslut om stöd.

Redovisningskrav

Ett projekt består av två delar med olika tidsperioder. Åtgärd avser den period då den planerade insatsen genomförs, vilket exempelvis kan vara tre år. Förmåga avser den effekt eller kapacitet som åtgärden ska bidra till att skapa och upprätthålla, och som ska bestå under minst tio år. Den sökande förväntas under hela denna period uppfylla sina åtaganden gentemot Energimyndigheten och säkerställa att den uppbyggda förmågan bibehålls. För att uppfylla skyldigheterna åligger det de sökande vid ett beviljat projekt att redovisa hur projektet fortlöper vid vissa tillfällen under projektet.

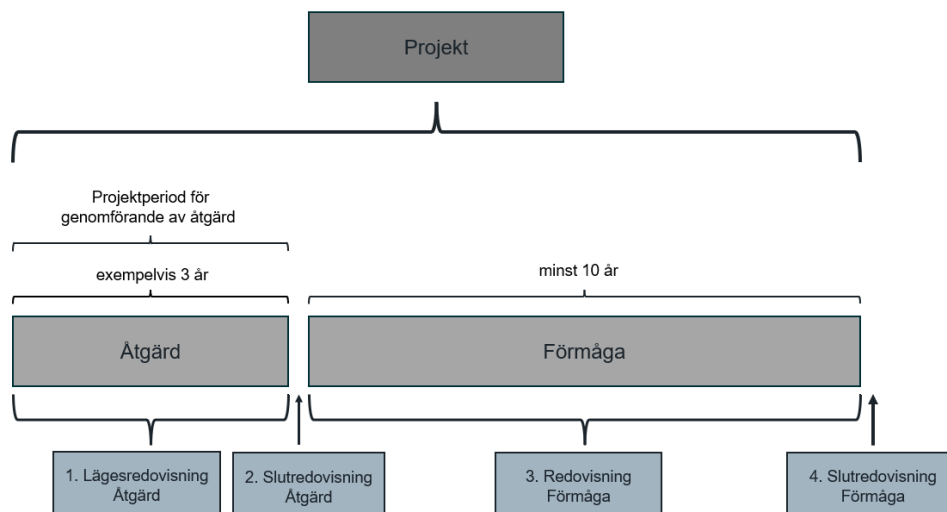

Bild 2. Illustration av vilka redovisningar som sökande åtar sig att rapportera till Energimyndigheten under projektets gång.

1. Lagesredovisning - Åtgärd

Lagesredovisningar sker under perioden för genomförandet av åtgärden.

I dessa redovisningar ska sökande beskriva eventuella avvikelser i projektet jämfört med plan kopplat till genomförande av åtgärden. Hittills upparbetade kostnader per kostnadsslag i projektet ska också redovisas. Denna typ av redovisning läggs i samband med att en utbetalning ska genomföras, och behöver godkännas av Energimyndigheten för att nästa utbetalning ska ske. Antalet lagesredovisningar under projektperiodens tid varierar i projekten och kommer sättas utifrån utbetalningsplan. Lagesredovisningarna skickas in via formulär på Mina sidor vid angiven tidpunkt i beslut om stöd.

2. Slutredovisning - Åtgärd

En slutredovisning av genomförandet av åtgärden sker en gång i slutet av åtgärdsperioden. Vid slutredovisning av åtgärdens genomförande redovisas det ekonomiska utfallet av genomförandet och eventuella återkrav kopplat till att få åtgärden på plats hanteras. Slutredovisningen ska innehålla en kort sammanfattning av hur genomförandet av åtgärden gått. I slutredovisningen ska även upparbetade kostnader redovisas per kostnadsslag till och med slutdatum för projektperioden för genomförande av åtgärden. Eventuella avvikelser i budget och genomförande måste beskrivas. Alla avvikelser i budgetposterna måste beskrivas per kostnadsslag oavsett storlek på avvikelse. I slutredovisningen av åtgärden ska även dokumentation på att åtgärden är levererad, installerad och i drift. Slutredovisning av åtgärd skickas in via formulär på Mina sidor vid angiven tidpunkt i beslut om stöd.

3. Redovisning - Förmåga

Redovisning av upprätthållande av förmågan kommer att ske minst en gång under perioden då förmågan ska upprätthållas. Redovisning av förmåga kan ske genom skriftliga redovisningar eller kontroll på plats. Antalet redovisningar under perioden för upprätthållande av förmåga varierar i projekten och fler redovisningar kan komma att genomföras under perioden om Energimyndigheten finner skäl för det. Upprätthålls inte förmågan i enlighet med beslut om stöd kan det bli aktuellt med återkrav. Instruktion om hur redovisning av förmåga ska genomföras skickas ut av Energimyndigheten när det är dags.

4. Slutredovisning - Förmåga

Slutredovisning av förmågan sker en gång i slutet av perioden för upprättande av förmåga. Då ska sökande redovisa om förmågan finns kvar samt slutrapportera för perioden. Har inte förmågan upprätthållits i enlighet med beslut om stöd kan det bli aktuellt med återkrav av tidigare genomförd åtgärd. Instruktion om hur slutredovisning av förmåga ska genomföras skickas ut av Energimyndigheten när det är dags.

Utöver ovanstående fyra redovisningar kan Energimyndigheten begära ytterligare uppgifter som krävs för uppföljning och utvärdering av stödet. Skulle det ske ändringar som gäller genomförande av åtgärden förväntas även sökande skriftligen ansöka om ändringar. Sökande förväntas utöver detta också underrätta Energimyndigheten om något väsentligt inträffar som påverkar projektets genomförande samt under upprätthållande av förmåga. Se *Bilaga 1. Allmänna villkor för Energiberedskapsklivet*.

9. Om ni har frågor

Information om Energiberedskapsklivet finns på Energimyndighetens hemsida, [Energiberedskapsklivet – stöd till företag för stärkt energiberedskap](#). Där publiceras löpande frågor och svar som är vanligt förekommande.

Vid frågor som gäller utlysningen eller hur ni fyller i er ansökan på Mina sidor, kontakta finansiering.energiberedskapsklivet@energimyndigheten.se. Observera att Energimyndigheten har begränsade möjligheter att kommentera åtgärdsidéer eller lämna rekommendationer utan kan endast svara på frågor om själva utlysningen.

Beakta att det brukar vara många som ringer sista dagen som utlysningen är öppen och att det därför kan vara svårare att få hjälp då. Energimyndigheten finns endast tillgänglig för frågor fram till klockan 16.00 samma dag som utlysningen stänger.

För teknisk support och frågor om behörighet, kontakta registrator@energimyndigheten.se
Telefon: 016–544 20 00

Bilagor

- Bilaga 1. Allmänna villkor för Energiberedskapsklivet
- Bilaga 2. Ansökningsbilaga
- Bilaga 3. Guide ansökan om stöd